

Miljöpartiet de Gröna i Katrineholm

Kommunpolitiskt program för mandatperioden 2006-2010 för en omställning till en grönare ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar kommun med framtidsmöjligheter.

Innehållsförteckning:

Nationella miljökvalitetsmål.....	3
Maten i de kommunala serveringarna	4
Ekologiska matråvaror	4
Rättvisemärkt/Fairtrade	5
Varför ekologiskt odlade produkter?	5
Miljö och energi	6
Kommunikationer och miljö	6
Fordonspolicy	6
Transportvillkor.....	6
Resepolicy.....	6
Tjänsteresor inom de kommunala verksamheterna.....	6
Medborgarperspektivet.....	7
Uppvärmning och miljö	7
Avfall för miljö och energi	8
Fossilgasledning genom Katrineholms kommun.....	8
Upphandling och miljö.....	9
Miljövård och miljöprogram.....	9
Miljö och privat konsumtion	10
Miljö och byggande.....	10
Miljösamarbete.....	10
Katrineholm en ekokommun.....	10
Klimatkommunerna.....	10
I stan utan min bil.....	10
Folkhälsa	11
Sunda och säkra miljöer och produkter	12
Elektromagnetisk strålning och elöverkänslighet	12
Goda matvanor och säkra livsmedel och ökad fysisk aktivitet.....	12
Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning	12
Alkohol och andra droger	12
Idrott och fritid	13
Kultur	13
Musik.....	14
Teater och dans	14
Bildkonst.....	14
Litteratur	14
Barn.....	15

Utbildning	16
Barnomsorg	16
Skola F-9 och skolbarnomsorg.....	16
IT	17
Gymnasium	17
Schema	17
Gymnasieutbildning på distans	18
Gymnasieutbildning på andra orter	18
Skoldemokrati.....	18
När vi blir äldre	18
Valfriheten i boendet.....	19
Vårdkvalitet.....	19
Vård i livets slutskede.....	20
Nyckeltal för äldre- och handikappomsorgen	20
Hemlösa	20
Samhällsutveckling	20
Översiktsplanen.....	20
Hållbart resande i samhällsplaneringen	20
Bostadsbyggande.....	20
Jämställdhet.....	20
Lönesättning.....	21
Handikappanpassning	21
Mångkultur	21
Bad för alla.....	21
Samhällsservice.....	22
Trafiksäkerhet	22
Tätortshygien	22
Bullerskydd längs stambanan	22
Demokrati.....	22
Ungdomsfullmäktige	23
Vill Du veta mera.....	23
Miljöpartiets politik i stort	23
Vill Du veta mera om vår lokala och regionala politik.....	24
Sökord	24

Miljöpartiet Gröna har som utgångspunkt för sin politik de tre solidariteterna:

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor

Vår grundsyn är att människan är aktiv och skapande och vill och kan ta ansvar. Varje människa har positiva utvecklingsmöjligheter.

Vår ideologi vilar på övertygelsen att människor måste leva i samklang med naturen och agera i samspel med den övriga mänskligheten.

FN:s deklarationen om de mänskliga rättigheterna, som bl a säger att alla människor har lika värde oberoende av hudfärg, tro, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, kön och ålder är en viktig vägvisare i politiken.

Omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle kan inte överlåtas till ekonomiska aktörer utan kräver människors kunskap, omdöme och vilja i form av politisk handling och förändrad livsstil.

Vår ideologi är decentralistisk. Den bygger på uppfattningen att koncentration av makt och ägande fjärrar oss människor från vår naturliga miljö och begränsar vårt direkta deltagande och vår ansvarskänsla genom att sätta upp hinder för fantasi, kommunikation, kritiskt sinne och skapande förmåga.

De biologiska processerna ingår i naturliga kretslopp som bygger på principen uppbyggnad - nedbrytning - ny uppbyggnad. De drivs av solens energi och är produktiva i ordets egentliga mening. Den industriella produktionen bedrivs däremot huvudsakligen i linjära system rakt från gruvan, via konsumenten, till avfallshögen. Målsättningen att omvandla industrisamhället till ett långsiktigt hållbart samhälle kräver stora förändringar. Därför har vi utvecklat ett nytt ekonomiskt synsätt, som bygger på vår idé om ett miljöriktigt och socialt ansvarsfullt samhälle. Vi kallar detta kretsloppsekonomi.

Nationella miljö kvalitetsmål

Riksdagen har satt upp **nationella miljö kvalitetsmål**. De är generationsmål dvs de ska kunna klaras av under de närmaste 20 till 25 åren.

Aktuella miljö kvalitetsmål för Katrineholms kommun är:

- Frisk luft
- Grundvatten av god kvalitet
- Levande sjöar och vattendrag
- Myllrande våtmarker
- Ingen övergödning
- Ett rikt odlingslandskap
- Levande skogar
- Giftfri miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Bara naturlig försurning
- God bebyggd miljö
- Skyddande ozonskikt
- Säker strålmiljö
- Biologisk mångfald

Vi vill

att en viktig del av det kommunala politiska arbetet ska vara att kraftfullt verka för att miljö kvalitetsmålen ska kunna uppfyllas.

Det är bara att börja ställa om – det gäller vår, våra barn och barnbarns framtid.

Hur kan vi verka för omställning i Katrineholms kommun under de kommande fyra åren?

Det som sägs i programmet ska gälla för kommunen och i tillämpliga delar också för de kommunala bolagen.

Viktiga områden för omställningen är:

Maten i de kommunala serveringarna

Ekologiska matråvaror

Valet av ekologiskt producerade matråvaror är en av de viktigare faktorerna för att klara de nationella miljö kvalitetsmålen.

Ekologiskt producerade råvaror är sådana, som i odlingen inte har behandlats med kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel. För djur gäller regler, som ser till att de får leva naturligt och att de får ekologiskt odlat foder, som dessutom är GMO-fria.

Kemiska bekämpningsmedel är gifter.

Vi vill

att **kommunen** i all sin matförsörjning ska gå över till **ekologiskt producerade råvaror** i så stor utsträckning som möjligt.

Vi vill

att andelen ekologiskt producerad matråvara under mandatperioden inte ska understiga 20% med målet att uppnå 50% vid mandatperiodens slut.

Vi vill

att inköp av köttprodukter ska styras av **etiska principer** så att vi garanteras att djuren har fötts upp och slaktats i full överensstämmelse med djurskyddslagen och dess intentioner.

Vi vill

att **konventionellt producerad kyckling** och kycklingprodukter **inte ska serveras**.

Vi vill

ha årstidsanpassade matsedlar. Det betyder att vi ska undvika importerade produkter utanför deras naturliga säsonger i Sverige.

Vi vill

att kommunen i första hand inhandlar **närproducerade** råvaror för att minska transporterna. Det betyder att vi ska söka efter lokalt, regionalt och nationellt producerade matråvaror.

Vi vill

att kommunen ser till att den mat, som serveras i kommunala lokaler lagas i anslutning till serveringsstället. Det ska finnas **lokala tillagningskök** där brukarna/eleverna kan delta i matlagningen.

Rättvisemärkt/Fairtrade

Rättvisemärkt/Fairtrade är en produktmärkning, som garanterar konsumenten att respekten för mänskliga rättigheter främjats under varans framtagning. Producenter i 52 länder i Afrika, Asien samt Syd- och Mellanamerika har certifierats och importörer och företag i industrivärlden har licensierats.

Genom de kriterier, som de rättvisemärkta varorna uppfyller, bidrar den som handlar till att:

- arbetare och odlare får skäligt betalt för det arbete de utför,
- barnarbete motverkas,
- organisationsrätten främjas,
- diskriminering på grund av kön, hudfärg och tro motverkas,
- ekologiskt odlade uppmuntras.

Tillgängliga rättvisemärkta produkter är idag: kaffe, te, kakao, choklad, drickchoklad, apelsiner och bananer samt ris och juice.

Att köpa rättvisemärkta produkter är att konkret visa solidaritet med världens fattiga folk.

I skolorna kan detta medverka till att göra undervisningen i t.ex. ekologi, samhällskunskap och etik mer verklighetsförankrad och kanske leda till vänskapsutbyte mellan skolor i Sverige och andra länder.

Länk: <http://www.rattvisemarkt.se/>

Vi vill

att kommunen för mat, som inte kan produceras i Sverige eller importeras av andra skäl i första hand köper in **rättvisemärkta** produkter.

Varför ekologiskt odlade produkter?

Följande miljömål gynnas av ekologiskt producerade råvaror:

- **Frisk luft** beroende på att konstkvävetillverkning (konstgödsel) är baserad på fossila bränslen i en mängd, som motsvarar ca 150 000 ton olja per år bara i Sverige. Tillverkningen ger upphov till ett stort transportarbete.
- **Grundvatten av god kvalitet** beroende på att kemiska bekämpningsmedel inte används. Det är känt att giftiga bekämpningsmedel inte helt bryts ned och kan återfinnas i många vattendrag och i grundvatten. Sådana bekämpningsmedel dödar vattenlevande organismer också i mycket små mängder. Vissa miljögifter kan också anrikas och lagras i näringskedjan.
- **Levande sjöar och vattendrag** beroende på att kväveanvändning och kväveläckage är mycket lägre i ekologisk produktion än i konventionell och att kemiska bekämpningsmedel inte släpps ut.
- **Myllrande våtmarker** beroende på att ekologisk odling inte använder kemiska bekämpningsmedel och använder mycket mindre mängder kvävehaltig gödsel.
- **Ingen övergödning** beroende på de väsentligt mindre kväveläckagen till vattendrag och sjöar.
- **Ett rikt odlingslandskap** beroende på den ekologiska djurhållningen med beten i öppet landskap och att markerna inte konstgödslas.
- **Giftfri miljö** beroende på frånvaron av kemiska bekämpningsmedel i den ekologiska produktionen.

- **Begränsad klimatpåverkan** beroende på att man inte använder konstgödsel, som tillverkas av fossila bränslen.
- **Biologisk mångfald** genom att inte använda kemiska bekämpningsmedel, som innebär att vissa växter, insekter och svampar dödas. Växter och insekter utgör föda för många fågelarter, som nu minskar i odlingslandskapet pga den omfattande giftnvändning i den konventionella odlingen. Konstgödseanvändningen gynnar vissa arter och tränger undan icke kvävegynnade växter, vilket minskar mångfalden.

Miljö och energi

Kommunikationer och miljö

Transporter är ett av de viktigaste områdena för omställning till ett energisnålare och miljöriktigare samhälle.

Fordonspolicy

Vi vill

att kommunen genomgående ska använda **miljöbilar** (enligt Vägverkets definitioner).

Energiomställningen kräver att vi aktivt strävar efter att minska energianvändningen. Valet av fordon i kommunen spelar då stor roll.

Vi vill därför

att kommunen ska se till att de bilar, som används inte är för tunga eller för starka för de ändamål, som de är avsedda för.

Transportvillkor

Vi vill

att **kommunen ska föreskriva** att varor, som inköps ska transporteras med fordon, som drivs med alternativa bränslen om inte transporter kan ske på järnväg.

Vi vill

att **entreprenörer**, som anlitas ska använda alternativa bränslen för sina transporter.

Resepolicy

Vi vill

att kommunen utformar en intern **resepolicy**, som är väldigt tydlig med att resandet ska hållas nere så mycket som möjligt.

Prioriteringarna måste vara:

att försöka ordna telefonmöten eller virtuella möten med hjälp av Internet med god säkerhet

att gå eller cykla när det går

att åka kollektivt

att samåka

att undvika flyg i så stor utsträckning som möjligt

Tjänsteresor inom de kommunala verksamheterna

Vägverket har studerat dessa i ett stort antal kommuner och funnit att det anser sig ha goda skäl för att antalet körda mil kan minska med 50%, planeringstiden med 80% och vårdtiden i t ex hemtjänsten kan öka med 40%.

Vi vill därför

att det i kommunen görs en **plan för effektiva tjänsteresor** inom de kommunala verksamheterna. Hjälp kan fås från Vägverket, som har publicerat en handbok, som

finns på länken:

www.vv.se/templates/page3_15305.aspx

Medborgarperspektivet

Medborgarnas medverkan i omställningen är mycket viktig. Kommunen kan på olika sätt hjälpa till.

För att hjälpa till att minska bilåkande utanför tätorten behövs förändringar och hjälp.

Vi vill

att kommunen finner sätt att hjälpa till med **"byabussar"** så att det blir lättare att komma i kontakt med den reguljära kollektivtrafiken.

Vi vill

att kommunen medverkar till att öka tillgängligheten i kollektivtrafiken bl a genom att på landsbygden börja med anropsstyrda bussar och ge möjlighet att använda skolskjutsarna.

Vi vill

att det byggs **cykelbanor** till de kransorter, som ligger inom ca en mils radie från Katrineholm.

Vi vill

att kommunen hjälper till så att det är möjligt att hämta ut varor från specialbutiker i stan i butiker utanför centralorten.

Vi vill

att kommunen ser till att alla hushåll och företag i kommunen ska kunna få tillgång till **snabba bredbandsuppkopplingar**, vilket gynnar företagande, minskar resebehov och skonar miljön.

Uppvärmning och miljö

Väldigt mycket av den energi, som används går till uppvärmning. För att klara den nödvändiga omställningen bort från fossila bränslen behövs en övergång till alternativa bränslen och effektiv energianvändning.

Vi vill

att kommunens alla lokaler och fastigheter ska värmas med **förnyelsebara energikällor**

Detta gynnar följande miljömål:

Frisk luft

Ingen övergödning

Giftfri miljö

Begränsad klimatpåverkan

Bara naturlig försurning

Vi vill

att det görs inventeringar av möjligheterna att komplettera uppvärmningen av kommunala lokaler med **solvärme**, vilket gynnar många nationella miljökvalitetsmål

Om **biobränslen** dessutom kommer från **ekologiska odlingar** gynnas samma nationella miljömål som för ekologiskt odlade matråvaror.

Vi vill

att kommunen verkar för att fjärrvärmens ställs om så att den också kan producera elkraft. **Biokraftvärme** ökar effektiviteten i användningen av de ingående bränslena.

Vi vill

att kommunen undersöker möjligheterna att vara med om att producera **elkraft för eget behov** genom tex vindkraft eller genom att köpa vindkraftsandelar.

Vi vill

att kommunen fortsätter att arbeta aktivt för **energieffektivitet** i alla kommunala verksamheter inklusive de kommunala bolagen. I uppdraget ska också ligga att aktivt informera medborgarna om vikten av och möjligheterna att kunna använda energin effektivt.

Den sparade kilowattimmen är den i längden billigaste och miljövänligast.

Avfall för miljö och energi

Avfallsmängderna måste minska radikalt.

En bra avfallshantering utgår ifrån att så lite som möjligt ska deponeras. Därför har vi idag en omfattande sortering av gamla förpackningar och tidningar från hushållen.

Därutöver finns det stora mängder sopor från hushållen, som många gånger förbränns osorterat. Denna hantering är belagd med en avfallsförbränningsavgift. Förbränning av osorterade sopor kan leda till miljöfarliga utsläpp.

Ett vida bättre sätt är att **sortera hushållssoporna** i två fraktioner.

1 en biologisk del i grön påse

2 en övrig del i annan påse

Den biologiska delen rötas, som ger biogas och biomull.

Även den andra delen kan rötas i speciella bioceller - en process, som tar mycket längre tid än för den biologiska delen i grön påse.

Biogasen kan användas för uppvärmning eller till fordonsbränsle och ersätter därmed fossila bränslen, vilket **begränsar klimatpåverkan**. Biomullen säljs som jordförbättringsmedel.

Den **gröna påsen** kan självklart också användas av storkök och restauranger i kommunen.

Vi vill därför

att kommunen övergår till en **modern sortering** av hushållens sopor så att kommunen själv kan producera biogas.

Vi vill

att det utarbetas en **grön avfallsplan**, som omfattar alla typer av verksamheter i Katrineholms kommun.

Fossilgasledning genom Katrineholms kommun

Energibolaget E.ON arbetar nu intensivt för att dra en ledning för fossilgas från Ryssland genom vår kommun. Det finns ett antal föreslagna dragningar, som alla kraftigt stör det unika natur- och kulturlandskapet.

Att bygga ut ett storskaligt system för fossilgas är en återvändsgränd i energipolitiken. Det som fordras är ju en omställning bort från fossila bränslen och istället se till att ordna en försörjning med alternativa bränslen och då företrädesvis inhemska.

Vi vill

inte att det ska byggas en ledning för fossilgas genom Katrineholms kommun.

Upphandling och miljö

Den kommunala upphandlingen är väldigt viktig i arbetet att klara de nationella miljökvalitetsmålen. Kloka och genomtänkta beslut genomsyrade av gröna tankar kommer att ge goda resultat.

Vi vill

att kommunen i första hand **upphandlar miljömärkta produkter**, som i princip gynnar alla miljömål speciellt om de är **lokalt, regionalt eller nationellt** producerade.

Vi vill

att kommunen och de kommunala bolagen för sin samlade förbrukning av elkraft fortsätter att inhandla **miljömärkt elkraft** (grön el) enligt Svenska Naturskyddsföreningens kriterier.

Vi vill

att kommunen konsekvent använder ur **miljösynpunkt bästa tillgängliga teknik** och lägst Miljöstyrningsrådets EKU-verktyg för Ekologiskt hållbar upphandling.
www.eku.nu

Kommunal upphandling ska inte styras av dogmer.

Vi motsätter oss socialdemokraternas syn, som säger att all kommunal verksamhet ska drivas i offentlig regi. Vi motsätter oss också den gängse borgerliga synen att allt ska drivas i privat regi för privatiseringens skull. Vi är öppna för att diskutera alternativa lösningar som t ex kooperativ.

Miljövård och miljöprogram

Katrineholms kommun har på miljöpartiets initiativ fått en **kommunekolog**.

Vi vill

att kommunen **inventerar** sjöar och vattendrag i kommunen för att fastställa deras miljöstatus och på så sätt få grepp om hur vi ska arbeta för att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen.

Vi vill

ha en inventering av hotade arter och känsliga biotoper.

Kommunen saknar ett samlat miljöprogram som t ex Agenda 21

Agenda 21 är ett bra sätt att ta fram fungerande miljöprogram med vem, som har ansvar för åtgärder och när de ska vara genomförda.

Vi vill

att Katrineholms kommun arbetar med **Agenda 21** baserat bl a på de nationella miljökvalitetsmålen för att kunna få en aktuell handlingsinriktad miljöplan med högt ställda krav.

Vi vill

att gröna nyckeltal, sociala och folkhälsorelaterade nyckeltal ska arbetas fram med högt ställda mål, som en del av Agenda 21 arbetet.

Länk för gröna nyckeltal: www.skl.se/artikel.asp?A=6511&C=619

Vi vill

att Katrineholms kommun gör årliga **miljöredovisningar**. Detta ska också gälla de

kommunala bolagen.

Miljö och privat konsumtion

Vi vill

att kommunen återupptar en väl fungerande **konsumentvägledning** - också med tyngdpunkt på miljövänlig och hållbar konsumtion.

Vi vill

att kommunen ordnar kurser i energieffektivisering och energiomställning samt informerar om energirådgifvarfunktionen i kommunen.

Hur man kör sina fordon spelar stor roll för drivmedelsförbrukningen. Så kallad **eco-driving** för alla typer av fordon brukar minska förbrukningen med 10 till 20%. Ett starkt bidrag till att uppnå nationella miljö kvalitetsmål.

Vi vill

att kommunen och de kommunala bolagen utbildar alla sina anställda i energieffektiv och miljövänlig körning så kallad "**eco-driving**".

Miljö och byggande

Vi vill

att vid all nybyggnation, renovering och ombyggnad, som har med kommunen att göra ska **återvinningsbara samt hälsosamma material och byggnadstekniker prioriteras** och tillfälle ges att införa urinseparering

Länk www.sundahus.se

Vi vill

att minst ett område med **ekologiskt bostadsbyggande** påbörjas.

Miljösamarbete

Miljöarbetet kan förbättras om vi i kommunen deltar i organisationer där man diskuterar frågorna och byter erfarenheter.

Katrineholm en ekokommun

Vi vill

att Katrineholms kommun blir en **ekokommun** och går med i **Sveriges Ekokommuner** (SEKOM) Länk: <http://www.sekom.nu/>

Klimatkommunerna

Klimatkommunerna är ett **nätverk för kommuner** som arbetar aktivt med att minska utsläppen av växthusgaser. Syftet med nätverket är bland annat att **sprida information, utbyta erfarenheter**, ge **stöd** till ansökningar om pengar, **samarbeta** kring konkreta projekt och att visa nationella myndigheter på hinder och möjligheter i det lokala klimatarbete.

Vi vill

att kommunen går med i nätverket **Klimatkommunerna**.

Länk: <http://www.ieh.se/klimatkommunerna>

I stan utan min bil

Den bilfria dagen infaller alltid den 22 september efter ett franskt initiativ. Syftet är att få människor att tänka på att det finns miljövänliga transportmedel och att man inte alltid behöver ta bilen.

Vi vill

att kommunen deltar i det årliga EU-projektet "Bilfria dagen" med temat "I stan utan min bil".

Länk:

www.ieh.se/ekologiskt/lasmer.cfm?Eko_Artiklar_ID=92&Preview=1&Eko_Utgavor_id=14&Avdelning=1&Eko_Artikeltyp_id=1

Vi vill

att vi i kommunen har **miljösamarbete med våra vänorter**.

Miljösamarbete kan också ske på närmare håll tillsammans med länsstyrelsen.

Vi vill

att kommunen aktivt deltar i arbetet med revidering av de **regionala miljökvalitetsmålen**, som länsstyrelsen ansvarar för.

Folkhälsa

Riksdagen har fattat beslut om folkhälsomål.

Övergripande för dessa mål är att skapa samhällsliga förutsättningar för folkhälsa.

Folkhälsomålen i Sverige fokuseras på bestämningsfaktorer till hälsa snarare än att ange minskning av olika sjukdomar som mål. Därför handlar modernt folkhälsoarbete mer om samhällsliga strukturer än om individriktade åtgärder.

Länk: www.fhi.se

Kommunerna har ett uttalat ansvar för invånarnas hälsa. Varje kommun bör ta del av folkhälsorapporter och göra egna folkhälsoplaner. Analyser av hälsokonsekvenser bör göras innan politiska beslut fattas.

Målområden för folkhälsa

- 1: Delaktighet och inflytande i samhället
- 2: Ekonomisk och social trygghet
- 3: Trygga och goda uppväxtvillkor
- 4: Ökad hälsa i arbetslivet
- 5: Sunda och säkra miljöer och produkter
- 6: En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård
- 7: Gott skydd mot smittspridning
- 8: Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa
- 9: Ökad fysisk aktivitet
- 10: Goda matvanor och säkra livsmedel
- 11: Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande

Sambandet mellan miljö och folkhälsa är också starkt.

Bl a följande folkhälsomål kan kopplas till nationella miljökvalitetsmål

- 4: Ökad hälsa i arbetslivet
- 5: Sunda och säkra miljöer och produkter
- 9: Ökad fysisk aktivitet
- 10: Goda matvanor och säkra livsmedel
- 11: Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Vi vill

att en viktig del av det kommunala politiska arbetet ska vara att kraftfullt arbeta med de av riksdagen uppsatta **folkhälsomålen**.

Vi vill

att **folkhälsoplanerna** i kommunen är handlingsinriktade med högt ställda mål.

Vi vill

att det görs **hälsokonsekvensanalyser** före politiska beslut

Med folkhälsomålen som utgångspunkt arbetar vi för följande:**Sunda och säkra miljöer och produkter**

Vi anser att det är mycket bra att kommunen deltar i projektet "Allergianpassad kommun"

Elektromagnetisk strålning och elöverkänslighet**Vi vill**

att kommunen ger bidrag till de, som behöver **elsanera** sina bostäder.

Länk www.sundahus.se

Vi vill

att kommunen i översiktsplanen markerar områden, som är eller kan göras mindre utsatta för elektromagnetisk strålning (så kallade lågstrålande zoner).

Vi vill

att kommunen driver frågan om samordning mellan mobiltelefonbolagen så att de master som finns och kommer att sättas upp kan användas av flera operatörer.

Goda matvanor och säkra livsmedel och ökad fysisk aktivitet

I Sverige är mer än hälften av männen, en tredjedel av kvinnorna och upp emot en femtedel av barnen överviktiga eller feta. Antal personer med kraftig övervikt eller fetma, som kan leda till allvarliga hälsorisker, har fördubblats på 20 år. Skälet är att vi äter mer och att vi rör oss mindre i vardagen.

Vi vill

att utbudet och tillgängligheten av hälsosam mat ska öka i kommunen.

Vi vill

att serveringar, kiosker och automater i offentligt finansierade verksamheter ska underlätta och uppmuntra till goda matvanor, bl.a. genom krav på sortiment vid entreprenadupphandling.

Vi vill

att försäljning av söta drycker, godis, snacks, bakverk och glass inte ska förekomma i skolorna och kommunala anläggningar.

Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning**Alkohol och andra droger**

Tillgängligheten för alkohol har ökat kraftigt på senare år. Detta har lett till en kraftigt ökad alkoholkonsumtion med ökat våld och ett omfattande rattfylleri. Vi måste se till att tillgängligheten inte ökar.

Vi vill

att det också i framtiden ska bedrivas ett aktivt drogförebyggande arbete i kommunen.

Vi vill

det införs rökfria zoner kring entréer i kommunala anläggningar.

Idrott och fritid

Friluftsliv har stor betydelse för människors hälsa och välbefinnande. Människan har ett grundläggande behov av både fysisk aktivitet och naturkontakt.

Vi vill

värna våra **rekreationsområden** till exempel vid byggandet av Östra förbileden ska hänsyn tas så att tillgängligheten till Ramsjöhults friluftsområde främjas.

Vi vill

att det vid planering av bostadsområden ska grönytor finnas i närområdet och utformningen ska ske så att det stimulerar till fysisk aktivitet och spontanidrott.

Vi vill

att trädgårdar med upphöjd odlingsbädd anläggs så rullstolsburna, de som går med rollator samt de som är synskadade får tillgång till naturen, i alla fall i liten skala.

Fysisk rörelse är en viktig del för att skapa en god hälsa och välbefinnande för människor. Det är därför viktigt att idrottsrörelsen förmår behålla sin karaktär av bred demokratisk rörelse där alla kan samlas och umgås på lika villkor.

Vi vill

att pengar, som kommer idrotten till del, ska fördelas jämnt mellan könen.

Vi vill

att kommunens resurser ska i första hand kanaliseras till **ungdoms- och breddidrotten**. Till breddidrotten räknar vi också **handikapp-, korp- och motionsidrott**.

Vi vill

att de ideella organisationerna får fortsätta sitt viktiga demokratiska arbete med att skapa mötesplatser där folk samlas och umgås på lika villkor.

Vi vill

att ungdomar ska ges ökade möjligheter till delaktighet och inflytande i samhället och ha en aktiv fritid därför är det viktigt med ungdoms- och fritidsgårdar.

Folkrörelser och föreningsliv

I kommunen finns en bred folkrörelse med mängder av ideella föreningar, som skapar meningsfull fritid för barn, ungdomar och vuxna.

Kultur

En ort med ett rikt kulturliv är en värdefull tillgång för dess invånare.

Finns det ett välutvecklat kulturliv trivs medborgarna, och nya familjer och företag väljer att etablera sig på orten.

Miljöpartiet de gröna vill att kommunen tar tillvara på de kunskaper som lokala, professionella kulturutövare besitter och ser dessa som en resurs och en tillgång.

Miljöpartiet de gröna vill satsa på kulturen!

Vi vill

att **kulturen** blir en **profilfråga** för kommunen.

Vi vill

att kommunen ska **ta tillvara de professionella kulturutövarna**, som finns i kommunen.

Musik

Musiklivet i vår kommun är väl utvecklat med musikkår, storband, körer, vissällskap m.m. Vi har också sedan ett tiotal år tillbaka Musikens Hus.

Miljöpartiet vill värna om detta och stödja den fortsatta verksamheten. Vi stödjer också Kulturskolans verksamhet och dess satsning på barn och unga där ungdomar tidigt ges möjlighet till såväl soloframträdanden som deltagande i ensembler, musikalier m.m.

Teater och dans

Även för teater- och dansintresserade finns det möjligheter att vara både utövande och åskådare genom den kursverksamhet som bedrivs i dans- och teaterhuset. Miljöpartiet vill värna om den verksamheten. Miljöpartiet välkomnar och stödjer etablerandet av fria teatergrupper

Vi vill

därför stötta existerande och kommande fria grupper.

Genom **Teater K** får vi möjlighet att ta del av nyskriven dramatik, ofta med inriktning mot barn och ungdomar, vilket är lovvärt.

Kommunen saknar en scen för att kunna ta emot medelstora turnerande teateruppsättningar. Detta medför att vi får ett begränsat utbud av teaterföreställningar som t ex Riksteaterns turnéutbud. Detta tycker vi i Miljöpartiet är synd.

Vi vill

att Tallåsskolans aula samt tillhörande biutrymmen anpassas så att salongen kan ta emot medelstora teateruppsättningar

Bildkonst

Kulturhuset Ängeln visar utställningar av skiftande karaktär i konsthallen, dock sällan med interaktiva inslag.

Miljöpartiet de gröna vill att det etableras ett Bildkonstens hus i vår kommun. Det ska ha karaktären av en kollektivverkstad och innehålla grafisk verkstad, keramikverkstad, målarverkstad och ateljéer för utövande konstnärer samt café och galleri.

Möjligheter för film och videoredigering bör också finnas.

Hyran för konstnärerna kan subventioneras genom avtal om öppen verkstad, barn- och ungdomsverksamhet, provision vid försäljning m.m.

Detta hus ska vara en mötesplats för medborgare med olika etnisk och kulturell bakgrund, vilkas intresse och håg ligger hos konsten. Det ska vara en mötesplats för den som vill möta konstnärer, dryfta konstfrågor, prova på olika konstnärliga tekniker eller bara låta sig inspireras. För konstnärerna innebär också ett möte med "allmänheten" en möjlighet till dialog och "feedback".

Bildkonstens hus kommer också att fungera som inspirationskälla för ungdomar att vidareutbilda sig inom de sköna konsterna och på så vis säkra en återväxt av kulturarbetare och fria konstutövare i vår kommun.

Vi vill

att det etableras ett **Bildkonstens hus**.

Litteratur

De allmänna biblioteken är en värdefull tillgång i kommunen.

Medieanslagen har under senare år har urholkats genom besparingar och uteblivna uppräknings och inköpen dessutom fördyrats genom en allmän prisökning.

Vi vill

göra en rejäl satsning och öka medieanslaget med 1 miljon kronor under den kommande mandatperioden

Vi vill

särskilt prioritera barn och ungdomar när det gäller inköp av media.

Vi vill

även göra särskilda satsningar när det gäller att stimulera läsandet bland barn och ungdomar.

Vi anser att **filialbiblioteken** är mycket viktiga kulturella och demokratiska nav i kommunens mindre tätorter. Verksamheten riktar sig dessutom i stor utsträckning till barn och ungdomar eftersom filialbiblioteken är integrerade med grundskolan.

Vi vill

att **filialbiblioteken** i kommunen bibehålls och utvecklas, något som inte bara gagnar de boende i exempelvis Forssjö, Julita och Strångsjö utan, som också skickar tydliga signaler till de presumtiva Katrineholmare som kommunen försöker locka till sig.

Vi vill

undersöka möjligheterna till att anordna tidsbegränsat boende för kulturstipendiater i form av **konstnärsbostäder** i Nybygget i Djulö allé. Stadsarkitektkontoret får i uppdrag att ta fram förslag på realistiska (såväl ekonomiska som tekniska) alternativ för en ombyggnad.

Vi vill

undersöka om det finns intresse bland invånarna i Katrineholm att hyra odlingslotter vid ett **eventuellt nyanlagt koloniområde vid St. Djulö**. Om intresse finns bör Tekniska förvaltningen i samråd med Miljöförvaltningen och Stadsarkitektkontoret få i uppdrag att ta fram förslag på en lämplig plats vid St. Djulö där ett koloniområde kan lokaliseras.

Barn

I Miljöpartiets Katrineholm satsar vi på barnen.

Fritids- och kulturliv ska ha ett barnperspektiv.

I de kommunala verksamheterna ska barnen erbjudas god, varierad och näringsrik kost, givetvis ekologiskt producerad.

Varje skola ska ha ett eget tillagningskök och det ska kunna serveras frukost till dem som så önskar.

Skolornas uterum ska ha gröna ytor anpassade till barnens behov.

Vi vill

att kommunen erbjuder **icke konfessionell Öppen förskola**.

Vi vill

att det ska finnas gott om lekplatser för att främja barns utelek, varav en större **handikappanpassad Parklek** centralt i Katrineholm, med bl a plaskdamm och leksaker som trampbilar och sparkcyklar.

Utbildning

Barnomsorg

Verksamhetsinriktning

Den första tiden i ett barns liv är viktig då man då bygger upp självtillit och självförtroende. Vi måste ge våra barn trygghet, närhet och glädje.

Vi vill

ha små grupper i barnomsorgen och öka antalet vuxna.

Vi vill

utveckla möjligheter till **ur- och skurdagis**. Detta främjar friluftsliv och ökar förståelsen för naturen runt om kring oss. Det finns även undersökningar, som visar att barn, som får vara ute får färre infektioner än andra barn.

Vi vill

gärna se mer musik, sång, teater och kultur och natur i barnomsorgen

Vi vill

att barnen ska kunna besöka den kommunala **Naturskolan** (se nedan) för att på ett tidigt stadium få kontakt med naturen med djur och växter och kunna utveckla förståelse för och kunskap om naturen, kretsloppen och de naturliga processerna.

Vi vill

att förskolor jobbar utifrån ett genusperspektiv dvs på ett könsneutralt sätt.

Verksamhetsformer

Vi tycker att man ska få välja hur man vill ha det i barnomsorgen.

Vi vill

att det förutom den kommunala barnomsorgen det ska kunna finnas alternativ som familjedaghem (dagmammor) och föräldrakooperativ

Skola F-9 och skolbarnomsorg

Vår vision

Vi har en vision om en skola där alla får plats. Där alla kan utvecklas. Vi vill skapa en bra lärandemiljö. Det behövs lokaler, som är anpassade för eleverna. Vi ser idag hur vi har gamla, tråkiga byggnader, som bär på stora värden men, som inte dagens elever kan agera och utvecklas i.

Våra skolor ska vara ljusa och fräscha, du ska trivas i skolan för då kommer du att prestera bättre.

Våra skolor ska vara mobbningsfria skolor

Vi vill

att genuskunskap finns som obligatoriskt ämne i grundskolan och i gymnasiet.

Vi ser

gärna **friskolor** i vår kommun då vi ser att dessa erbjuder något nytt. Vi tror att Katrineholm behöver friskolor för att vi ska kunna utvecklas som skolstad.

Vi vill

se en utveckling av skolans uterum (våra skolgårdar) bort från asfalt till mer lugna och stimulerande miljöer till **gröna skolgårdar**, som stimulerar och inspirerar till

både roligare mer fantasifull utelek, och dessutom till en mer mångsidig undervisningsmiljö.

Gymnasiebehörighet

Den utveckling, som vi ser att fler och fler går ut grundskolan utan behörighet till gymnasiet tycker vi är ett stort problem, som vi måste hindra. De eleverna hamnar på det **individuella programmet** (IV). Vi tror att orsaken till problemet finns att söka i de lägre årskurserna. För att hindra den här utvecklingen måste vi ge våra elever möjligheter att utvecklas både som individer och i grupp. Det lyckas man med om varje elev får sätta upp mål för sitt lärande och att varje lärare strävar efter att eleven ska nå sina mål. Om den strävan finns hos lärare, elever, föräldrar kommer eleven att lyckas.

Vi vill

se ett arbete med god uppföljning av läs- och skrivkunnighet redan på ett tidigt stadium i skolan.

Vi vill

se ett arbete i kommunen, som gör det möjligt för alla elever att bli behöriga till gymnasiet.

Vi vill

att det i kommunen startas en **Naturskola** för att kunna ge alla elever en möjlighet att upptäcka och lära känna den natur, som finns runt omkring oss och lära sig förstå och få kunskap om djur, växter och kretslopp. Vi ser mer än gärna ett samarbete med frivilligorganisationer i detta arbete.

Vissa elever har lättare för teori än praktik, och vice versa.

I vår skola står individen i centrum och pedagogernas roll är att hjälpa varje individ att nå sina mål. För att kunna ta hänsyn till varje individ behövs tid och engagemang från pedagogerna. Engagemanget finns där, det vet vi, men tiden finns inte alltid där. Skolan bör ges resurser så att varje elev garanteras att bli sedd och få möjlighet att nå sina mål.

Vi vill

utöka det fria valet i årskurs 7 med bland annat en språkprofil.

.

Vi vill

att det i skolan ska ges möjlighet till fysisk rörelse varje dag. Vi arbetar för att fler lektioner genomförs med inslag av rörelse. Inläringen och kreativiteten ökar.

IT

IT är ett bra verktyg och vi vill ge våra pedagoger de resurser de behöver för att använda det fullt ut. Vi vill också garantera våra elever en god tillgänglighet till datorer och annan teknisk utrustning i skolan.

Gymnasium

Schema

Vi tror inte att alla kan vara kreativa med exakt samma sak exakt samtidigt. Vi vill därför ge alla rektorer i uppdrag att i den mån det är praktiskt möjligt ge eleven makt över när och hur denne studerar.

Vi vill se en skola där man kan släppa loss eleverna från schemats trånga ramar.

Vi ser gärna fria gymnasieskolor i vår kommun Vi vet att konkurrens om eleverna kan höja nivån på skolan.

Gymnasieutbildning på distans

Vi vill att utbildningsförvaltningen initierar ett samarbete mellan gymnasieskolor i vår omgivning som syftar till att elever kan läsa kurser på en annan skola än den som de går på. Vår tanke är att elever ska kunna läsa kurser på en annan skola via distans med hjälp av modern informationsteknologi.

Vi vill

att kommunen tar initiativ till att öka gymnasisters möjligheter att studera på distans.

Vi vill

att kommunen erbjuder lärlingsutbildning i samverkan med näringslivet.

Gymnasieutbildning på andra orter

Många elever väljer idag att åka utanför kommunens gränser för att gå på gymnasiet. Stockholm, Norrköping och Eskilstuna bara för att nämna några exempel. Idag blir detta en kostsam historia för individen och alla har inte råd att göra det. För det kostar en del i resor och/eller boende. Vi tycker att det är tråkigt, för det skapar en viss segregation att alla inte har samma möjligheter att välja skola.

Vi vill därför behovspröva resebidraget så att alla får pengar för de utlägg de gör.

Skoldemokrati

Vi inom Miljöparitet tycker att skoldemokrati är något som är viktigt och som bidrar till att elever trivs på skolan. Att ha ett fungerande elevråd måste ses som ett minimum när det gäller skoldemokrati. Att låta eleverna vara med och påverka sin skola.

Men det är inte lätt för eleverna att organisera ett elevråd. Det krävs kunskap för att kunna driva elevfrågor på en skola. Därför måste vi utbilda alla elever i hur man bedriver elevdemokratiskt arbete, hur man håller möten, vad man bör tänka på vid olika tillfällen.

För att få upp statusen på elevrådet måste elevrådet ges reellt inflytande över skolan. För om inte elevrådet får inflytande varför ska eleverna då aktivera sig i det?

Vi vill ge alla rektorer i uppdrag att låta eleverna ha så mycket inflytande över skolan, som det är praktiskt möjligt.

Vi vill

att det på varje skolas schema läggs tid för elevrådet och andra liknande organs möten.

När vi blir äldre

Vi människor är sociala varelser och det förändras inte när vi blir äldre. Många människor blir oroligare och otryggare när krafterna sviker. För att de ska kunna behålla ett värdigt liv krävs flera olika insatser. Samtidigt som antalet äldre äldre ökar blir många av dem mer handikappade som följd av stroke och demens. Dessa grupper behöver vårdboende och demensboende. Andra grupper behöver för sin trygghet serviceboende och seniorboende.

Miljöpartiet välkomnar både kooperativa och privata initiativ inom vård och omsorg.

Valfriheten i boendet

Vi vill

att valfriheten i boende och vård ska öka.

Vi vill

att det byggs nya seniorboenden.

Vi ser

gärna att det byggs kollektivboenden i kommunen

Vi vill

att vi i kommunen bygger och/eller stimulerar till bygge av bra boenden så att våra äldre får valmöjligheter. Detta bör också kunna finnas utanför centralorten.

Vi vill

att valfriheten ökar genom att kommunen handikappanpassar delar av sitt bostadsbestånd och stimulerar privata aktörer att anpassa boendet med t ex hissar, så att äldre kan klara sig bättre i vardagslivet

Vi vill

att kommunen bibehåller Igelkotten som servicehus med biståndsbeslut för de äldre, som behöver denna typ av boende.

Vi vill

att dagverksamheten för hemmaboende äldre utökas för att motverka ensamhet och isolering.

Vi vill

att det finns boenden, som gör det möjligt för äldre att ha djur eller att det finns djur i deras närhet samt med odlingsmöjligheter också i upphöjda anläggningar.

Vårdkvalitet

Vi vill

att personaltätheten successivt höjs och anpassas till den ökande vårdtyngden på våra äldreinstitutioner.

Vi vill

att utbildning och handledning ges till personal, som ska arbeta med äldre människor.

Vi vill

att det ordnas utredningsplatser i väntan på demensboende.

Vi vill

att det finns personal inom äldrevården, som kan tala flera språk så att även boende med andra modersmål än svenska ska kunna ges god omvårdnad.

Vi vill

att antalet växelvårdsplatser (avlastningsboenden) ökar för att stödja anhöriga.

Vård i livets slutskede

Vi vill

att vård i livets slutskede (palliativ vård) ska erbjuda val att vårdas hemma eller på institution.

Nyckeltal för äldre- och handikappomsorgen

Vi vill

att det tas fram nyckeltal för hela äldre- och handikappomsorgen så att utvecklingen kan följas och jämföras med liknande kommuner.

Hemlösa

Vi vill

att det sker ett effektivt arbete för att förebygga hemlöshet och se till att eget boende kan ordnas när så behövs.

Vi vill

att kommunen ser över behovet av någon form av boende för de hemlösa, som inte accepterar att bo i lägenhet.

Samhällsutveckling

Översiktsplanen

Kommunens **översiktsplan** är från 1990 och fastställdes av kommunfullmäktige 1991.

En översiktsplan, som är så gammal speglar knappast dagens läge och aktuella tankar om samhällsutvecklingen. Enligt Plan- och bygglagen 4 kap 14 § ska kommunfullmäktige minst en gång under mandatperioden ta ställning till översiktsplanens aktualitet.

Vi vill

att kommunen snarast sätter igång ett översiktsplanearbete, som ska vara klart före mandatperiodens utgång och att kommunen framöver arbetar med översiktsplan i överensstämmelse med Plan- och bygglagen.

Hållbart resande i samhällsplaneringen

Projektet **Hållbart resande** har arbetat för att öka alternativen till bil; t ex gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Vi vill

att kommunen tar del av erfarenheterna från projektet **Hållbart resande i samhällsplaneringen** för att aktivt kunna initiera och stötta olika resurssnåla reseformer.

Bostadsbyggande

Det är viktigt att kunna ha **planerad mark för bostadsbyggande** i attraktiva lägen.

Vi vill

att kommunen ständigt ska ha mark planerad för ny bostadsbebyggelse.

Jämställdhet

Detta är ett centralt politiskt område.

Jämställdhet är en angelägenhet för kvinnor och män. Det är en fråga som påverkar våra villkor och möjligheter till ett bra liv, som sätter sin spår på oss som individer, på vår familj, vårt arbete och samhället i stort. Jämställdhet är en förutsättning för att

få utvecklas utifrån egna förutsättningar – som förälder, i yrket, som medborgare, som människa – och inte efter könsstereotyper.

Vi vill

att tjej- och kvinnojouren ges bra förutsättningar genom ekonomiskt stöd och andra resurser.

Vi vill

att alla ledamöter i kommunfullmäktige ges ökad kunskap genom att de får handboken "På tal om kvinnor och män" från Statiska Centralbyrån (SCB) och med utbildning om de 5 härskarteknikerna.

Lönesättning

Vi vill

att könsuppdelad statistik och uppföljning av kommunens verksamheter för att tydliggöra hur resurserna i kommunen fördelas.

Vi vill

att lönesättning i kommunen ska utvecklas så att traditionella kvinnoyrken uppvärderas lönemässigt.

Vi vill

att kommunen och de kommunala bolagen konsekvent motverkar osakliga löneskillnader.

Vi vill

att kommunen och de kommunala bolagen genom olika metoder ser till att alla kan få lika lön för lika värderade arbeten.

Handikappanpassning

Vi vill

att kommunen driver **handikappanpassning** av t ex gatumiljöer och offentliga lokaler.

Mångkultur

Vi kan inte acceptera socialdemokraternas uttalade ovilja att ta emot flyktingar. Det är vår skyldighet att visa solidaritet med utsatta människor i världen. Vi måste hjälpa till med att de som kommer till Sverige får någonstans att bo.

Vi vill

att kommunen teckna avtal med Integrationsverket om platser för flyktingmottagande.

Invandare har ofta svårt att få arbete många gånger beroende på att de sällas bort pga sina namn. Denna smygdiskriminering måste motarbetas.

Vi vill därför

att kommunen och de kommunala bolagen ser till att alla ansökningshandlingar ska vara avpersonifierade.

Bad för alla

Vi vill

att det ska vara möjligt för kvinnor med muslimsk trosbekännelse att kunna bada i kommunens badhus.

Vi vill
motverka främlingsfientlighet.

Samhällsservice

Medborgarna måste ha möjlighet att lätt nå olika kommunala myndigheter också om de inte bor i centralorten. Ett sätt att hjälpa till med detta är att starta medborgarkontor

Vi vill
att det startas **medborgarkontor** någonstans i stadskärnan med deltidsöppna kontor utan för centralorten.

Vi tycker att det är viktigt att en så stor del av maten som möjligt är närproducerad på ett skonsamt sätt, som främjar såväl miljö som människors hälsa. Matproduktionen bör således vara lokalt förankrad och dessutom lokalt förädlad för att minska den negativa miljöpåverkan, som långa transporter leder till.

Vi anser
att det i stället för fler lågprisetableringar skulle behövas **en centralt belägen saluhall** i Katrineholm där odlare, små lokala livsmedelsbutiker och torghandlare skulle kunna saluföra sitt sortiment av närproducerade produkter.

Vi vill
att det undersöks i vilken mån det skulle kunna vara möjligt att använda sig av hästar i arbetet med skötseln av bland annat kommunens parker och grönområden m m.

Trafiksäkerhet

Under den mörka årstiden är det svårt att se de, som vill gå passera övergångsställen, vilket är en påtaglig säkerhetsrisk.

Vi vill
att kommunen ser till att övergångsställen får bra belysning kring och över dem.

Tätortshygien

Det råder brist på offentliga toaletter i centrala Katrineholm..

Vi vill
att kommunen sätter igång ett arbete att bygga flera fräscha offentliga toaletter i centrala Katrineholm . Toaletter som passar alla.

Bullerskydd längs stambanan

I Valla och Sköldinge susar snabbtåg och godståg fram med stor hastighet nära bebyggelse. Ljudnivåerna är höga och mycket störande.

Vi vill
att kommunen övertygar Banverket att det ska byggas bullerplank i anslutning till bebyggelsen i Valla och Sköldinge.

Demokrati

Demokrati bygger på aktiva och engagerade medborgare.

Vi vill
att medborgarna ska ha rätt att lägga medborgarförslag till kommunfullmäktige.

Ungdomsfullmäktige

Ungdomsfullmäktige har sedan starten drivit frågan om ett ungdomscafé. Detta är en punkt som vi är villiga att gå Ungdomsfullmäktige till mötes. Vi anser det viktigt att politiker genomför de förslag som kommer från Ungdomsfullmäktige och som är möjliga att genomföra.

Vi vill
att ett ungdomscafé startas i Katrineholms tätort.

Vill Du veta mera

Miljöpartiets politik i stort

(www.mp.se)

Vi vill att kunskap om och känsla för de ekologiska sammanhangen ska ligga till grund för politiska beslut.

Vi vill med demokratiska medel bygga ett kretsloppssamhälle där skyddet av livsförutsättningarna väger tyngre än kortsiktiga vinstintressen.

Vi vill att ekonomin underordnas ekologiska, sociala, demokratiska och kulturella värderingar.

Vi vill använda lagstiftning och ekonomiska styrmedel så att människor och företag agerar inom de ekologiska och sociala ramarna.

Vi vill genom den ekonomiska politiken se till att det, som är långsiktigt hållbart också blir kortsiktigt lönsamt för hushåll och näringsliv.

Vi vill att det politiska systemet ska sätta ramar för att garantera en rättvis fördelning och allmän välfärd.

Vi vill att barnomsorg, skola, hälso- och sjukvård och äldreomsorg i huvudsak ska vara offentligt och solidariskt finansierad.

Vi vill minska klyftorna i samhället, förkorta arbetstiden, bekämpa främlingsfientlighet och skapa verklig jämställdhet.

Vi vill stimulera till löntagar- och brukarägande samt till småskaligt företagande.

Vi vill verka för möjligheten att bo och verka i hela kommunen.

Vi vill begränsa den internationella marknadens makt och motverka globaliseringens negativa konsekvenser, till exempel genom införandet av en så kallad Tobinskatt.

Vi vill att Sverige ska ta egna steg för ökad handel med tredje världen, för nedrustning och för att regler som stoppar miljödumpling införs.

Vi vill medverka till en ny solidarisk världsordning och ökat internationellt samarbete för nedrustning och mänskliga rättigheter.

Vi vill att ekologiska och sociala regler skapas för världshandeln samt att bindande miljökonventioner upprättas.

Vi vill att Sverige ska utträda ur EU och i stället stärka det mellanstatliga och alleu-

ropeiska samt det globala samarbetet.

Det är först när denna viljeinriktning får genomslag, som ett ekologiskt och solidariskt samhälle kan förverkligas.

Vill Du veta mera om vår lokala och regionala politik

Om miljöpartiets politik i Katrineholms kommun gå till www.mp.se/Katrineholm

Om miljöpartiets politik i landstinget gå till www.mp.se/sormland.asp

Om miljöpartiets kandidater till kommunfullmäktige i Katrineholm gå till www.mp.se/Katrineholm

Sökord

A		energieffektivitet	8
Agenda 21	9	F	
allergianpassad kommun	12	familjedaghem	16
anropsstyrda bussar	7	fetma	12
avfall	8	filialbiblioteken	15
avlastningsboenden	19	flyktingar	21
avpersonifiera	21	folkhälsomål	11
B		folkhälsomålen	11
bad för alla	21	folkhälsoplaner	11, 12
barnarbete	5	folkhälsorapporter	11
barnomsorgen	16	fordonspolicy	6
bildkonst	14	fossilgasledning	8
Bildkonstens hus	14	fria gymnasieskolor	18
bilfria dagen	11	fria teatergrupper	14
biogas	8	frisk luft	5
biokraftvärme	8	friskolor	16
biologisk mångfald	6	främlingsfientlighet	22
biomull	8	fördelas jämnt mellan könen	13
bredband	7	föräldrakooperativ	16
breddidrott	13	G	
bullerplank	22	genuskunskap	16
byabussar	7	genusperspektiv	16
byggande	10	giftfri miljö	5
C		GMO-fria	4
cykelbanor	7	goda matvanor	12
D		grundvatten	5
dagis	16	grön avfallsplan	8
dagverksamheten för hemmaboende	19	grön el	9
demokrati	22	grön påse	8
djur	19	gröna skolgårdar	16
droger	12	gymnasiebehörighet	17
drogförebyggande arbete	12	gymnasieutbildning	18
E		gymnasieutbildning på distans	18
eco-driving	10	H	
effektiva tjänsteresor	6	handikappanpassning	21
ekokommun	10	hemlösa	20
ekologiska matråvaror	4	hotade arter	9
ekologiskt bostadsbyggande	10	hushållssopor	8
EKU-verktyg	9	hållbart resande	20
elsanera	12	hälsokonsekvensanalyser	12
		hälsokonsekvenser	11
		härskarteknikerna	21

I			
icke konfessionell Öppen förskola	15		
Igelkotten	19		
individuella programmet	17		
ingen övergödning	5		
K			
kemiska bekämpningsmedel	4, 5, 6		
klimatkommuner	10		
klimatpåverkan	6		
kollektivboenden	19		
koloniområde	15		
kommunekolog	9		
konstgödsel	4, 6		
konstnärsbostäder	15		
konsumentvägledning	10		
kooperativa och privata initiativ	18		
kultur	13		
Kulturskolan	14		
känsliga biotoper	9		
könsuppdelad statistik	21		
L			
levande sjöar	5		
lika lön	21		
litteratur	14		
lokala tillagningskök	4		
lågstrålande zoner	12		
lärlingsutbildning	18		
lönesättning	21		
M			
mark för bostadsbyggande	20		
medborgarförslag	22		
medborgarkontor	22		
Medianslagen	14		
miljöbilar	6		
miljökvalitetsmål	3		
miljömärkta produkter	9		
miljöredovisningar	9		
miljösamarbete	10		
miljövård och miljöprogram	9		
mobbningsfria skolor	16		
musik	14		
Musikens Hus	14		
myllrande våtmarker	5		
N			
nationella miljökvalitetsmål	3		
naturskola	17		
nyckeltal	9		
När vi blir äldre	18		
närproducerad	22		
närproducerade råvaror	4		
O			
odlingslandskap	5		
odlingsmöjligheter	19		
offentliga toaletter	22		
		osakliga löneskillnader.	21
		P	
		palliativ vård	20
		parklek	15
		plaskdamm	15
		platser för flyktingmottagande	21
		privatisering	9
		R	
		regionala miljökvalitetsmål	11
		rekreationsområden	13
		respolicy	6
		Riksteaterns turnéutbud	14
		rättvisemärkt	5
		rökfira zoner	12
		S	
		saluhall	22
		seniorboenden	19
		skolans uterum	16
		skoldemokrati	18
		smygdiskriminering	21
		solvärme	7
		språkprofil	17
		säkra livsmedel	12
		T	
		Tallåsskolans aula	14
		Teater K	14
		teater och dans	14
		tillgängligheten i kollektivtrafiken	7
		tjej- och kvinnojourer	21
		trafiksäkerhet	22
		transportvillkor	6
		tätortshygien	22
		U	
		ungdoms- och fritidsgårdar	13
		ungdomscafé	23
		ungdomsfullmäktige	23
		upphandling	9
		upphöjd odlingsbädd	13
		ur- och skurdagis	16
		urinseparering	10
		utbildning och handledning	19
		V	
		valfriheten i boende	19
		vindkraft	8
		vänorter	11
		växelvårdsplatser	19
		Å	
		årstidsanpassade matsedlar	4
		Ö	
		öppen förskola	15
		övergångsställen	22
		översiktsplan	20

